

MENIGHETSBLADET

Berg, Rokke, Halden, Asak, Tistedal, Idd og Enningdalen menighet

Nr. 2 | 37. årgang | September 2023

Hvem har skapt alle stjernene,
stjernene, stjernene,
hvem har skapt alle stjernene,
jo Gud i himmelen.
Gud har skapt alle stjernene,
stjernene, stjernene,
Gud har skapt alle stjernene,
ja Gud i himmelen.

I denne utgaven av Menighetsbladet kan du lese mer om blant annet dette:

Ruth Helene Kynningsrud ønsker velkommen til Rokke søndagsskole denne høsten.
LES MER PÅ SIDE 2

Alexander Økern-Klevmo (16) har begynt på musikklinja med piano som hovedinstrument og har spilt orgel hos kantor Marie Håkensen i to år.
SE SIDE 5

Kirkevalget 2023

Alt du trenger å vite om kirkevalget og kandidatlistene for Halden og Borg bispedømme.
LES MER PÅ SIDE 6-7

MENIGHETSBLADET

Utgis av Den norske kirkes menigheter i Halden kommune.

I redaksjonen:

Ansvarlig redaktør: Unni E.B. Nøding
E-post: unninoding@halden.net
Redaksjonen: Liv Hauge Johansen, Inger Lise Skaug, Anne-Marie Ulseth, Marte-Margrethe Akerbæk Klanderud.
Annonseansvarlig: Svein Ystehede, e-post: ystehede@gmail.com
Grafisk produksjon: Suveren Kommunikasjon AS, Halden
Opplag: 13.900. **Trykk:** Amedia

Gaver til Menighetsbladet:

Vipps 585397 eller bankkonto 1105 29 91848
Stoff til Menighetsbladet leveres på e-post til unninoding@halden.net

Kjære lesere,

Det er høst, dagene blir kortere og aftenerne mørkere. Da ser vi stjernehimmelen bedre og vi kan si med kong David: «Når jeg ser din himmel, dine fingres verk, ... hva er da et menneske, at du ser til ham?» Kan han bry seg om oss, små kryp på en liten, blå klode? Det er vel egentlig så merkelig at vi ikke kan fatte det, hverken for 3000 år siden eller i dag.

Men Han som selv er Ordet, forsikrer oss om det. Derfor åpner vi med bildet av stjernehimmelen og barnets undring i «Hvem har skapt alle stjernene?»

Søndagsskolen i Rokke blir en viktig arena for å møte barnets mange spørsmål. Får ikke barna svar, vil de slutte å spørre.

Derfor avslutter vi med en betraktning av vår lærde venn, Jostein Andreassen, over universet og hva kloke hoder tenker om den saken. Innimellom finner dere mye stoff om kirkelivet i Halden og ikke minst om kirkevalget. Her er det viktig at nettopp du gir din stemme. Husk også på Menighetsbladet med en gave, hvis du fortsatt ønsker det på papir og synes det er verdt en påskjønnelse.

God høst i kirker og bedehus, la alle se at dere elsker hverandre!
Unni E. B. Nøding, red.

Neste nummer

Siste frist for innlevering av stoff til neste utgivelse er **10. nov.** Neste nummer av Menighetsbladet trykkes **21. nov.**

Søndagsskolen i Rokke

ROKKE MENIGHET: Velkommen til søndagsskole i peisestua på Rokke bedehus sier **Ruth-Helene Kynningsrud**, som er én av to ledere. Tidspunktet er annenhver søndag fra og med 3. sept. kl 11–12.

ANNE-MARIE ULSETH
TEKST/FOTO

Ruth-Helene er hovedansvarlig for søndagsskolen og har med seg Anna-Linnea Kynningsrud som medhjelper.

– *Hvilket alderstrinn dreier det seg om og hva gjør dere?*

– Det er barn fra 3 år og oppover. Vi har et søndagsskoleprogram som vi følger, som heter «Sprell levende». Opplegget for de minste er «Gulliver gjengen», og for de større barna er det «Agentgjengen». Disse slås ofte sammen, det kommer litt an på hvor mange barn som kommer. Vi synger, trekker sangkort, sprellkort, har andakt, og «bitetid» (mat). Alt dette rekker vi på 1 time.

Agentene jobber frem mot ett oppdrag på hver samling, og ett større oppdrag frem mot en større samling.

– *Har søndagsskolen ansvar for flere arrangement i løpet av året?*

– Ja, søndagsskolen har to store arrangement i løpet av året. Det ene er

Ruth-Helene Kynningsrud.

adventsfrokost som hele familien blir invitert til, sammen med besteforeldre. I tillegg til en god frokost, er det andakt og utlodning. Den andre er før sommeren, med hagefest. Her er det grilling av medbrakt mat, salg av is og brus. I år var denne hagefesten på Vold gård. Iselin Andersen Gjølstøl hadde andakten, i tillegg var det arrangert både leker og sporelek, som alle kunne delta på.

– *Var du med på søndagsskolen da du var barn?*

– Ja, det var jeg. For meg

har det vært trygt å ha barnetrua i oppveksten og gjennom ungdomsåra. Det har betydd mye for meg.

– *Er det viktig med søndagsskole i 2023?*

– Jeg mener det er viktigere enn noen gang og et bedre alternativ enn en del sosiale medier, som ikke alltid er heldig for barna. Søndagsskolen er et trygt sted å komme til, lære seg omsorg for andre, stille spørsmål osv. Velkommen til søndagsskolen i Rokke.

Flere morsomme aktiviteter på hagefesten.

ROKKE MENIGHET:

Blåsekompaniet på Raet

Vi har invitert Blåsekompaniet til å spille i kirken på Raet. De har et bredt og godt repertoar – mye av det fra populærmusikken. Vi gleder oss til å høre dem i Rokke kirke med sin dirigent Reidar Fosdahl. Inger Lise Skaug vil kåsere om «Helgenkvinner på Raet». Hun fokuserer på de kvinnelige helgenskikkelser som vi ser i Rokke kirke. Etter konserten blir det noe enkelt å bite i. Velkommen til Rokke kirke onsdag 18. oktober kl. 19.00.

Dåpskjole til utleie

Rokke menighet har en flott dåpskjole til utleie. Den ble gitt til menigheten av anonym giver for noen år siden. Det følger med lue, rosa og blått bånd. Dåpskjolen kan leies av alle. Prisen er kr 450, som det koster å rense kjolen etter bruk. Henvendelse til kirkekontoret i Halden.

Bidrag til Menighetsbladet

Styret for Menighetsbladet er takknemlig for at vi kan utgi bladet tre ganger i år, og vi håper at leserne – som vi – er fornøyde med innhold og utseende. Det er imidlertid ikke gratis å utgi bladet. Til tross for at vi er velsignet med dyktige bidragsytere og ivrige avisbud som stiller opp gratis for bladet, er det kostnader tilknyttet produksjon og trykk. Vi takker våre trofaste annonsører som bidrar til driften av bladet, men ønsker også du som privatperson å hjelpe til? **Du har mulighet til å bidra med en pengegave: VIPPS eller til kontonr 1105 29 91848.**

Tom for printerblekk?
Canon/HP/Lexmark og Pelikan blekk

norli

Norli Kohn Halden
Storgaten 24 – tlf 69 18 43 44

Mercedes-Benz PEUGEOT

Halden Auto AS
Svinesundsveien 345,
Sørlifeltet
Tlf. 69 17 29 70
www.haldenauto.no

Følg oss på Facebook

Halden Betongtransport AS

Korterrødveien 26, Sponvika
Tlf 69 18 40 76
Mob 91 88 55 09

MASKINENTREPRENØR
Helge Stumberg AS

Stumberg gård ldd
1765 Halden
Tlf 901 00 964
E-post: stumberg@halden.net

KIWI
minipris
RISUM

Tlf 69 18 57 93

Trenger du barnehageplass?

tdm BARNEHAGER
www.tdmbarnehager.no

veng
BILDELER

Karosserideler og lykter, eksosanlegg, katalysatorer, DPF-filter, hengerfester, radiatorer, vindusheiser, bunnpanner, spill, forstillingsdele, bremseskiver, bremseskiver m.m.

69 19 54 00
Isebakkeveien 6 – Sørlifeltet
www.veng.no

Følg oss på Facebook

Bademiljø

Kolås Eff. AS
Autorisert rørlegger
Nedre Bankegate 34,
1771 Halden
Tlf 69 19 07 00

BERGSTRØM
Kjøtt og delikatesser

Tlf. 69 18 56 20
• Populær catering
• Pølsemakeri
• Rene råvarer av god kvalitet
www.bergstromkjott.no

ERLING GRIMSRUD AS

Flatebyveien 1A, 1792 Tistedal • Tlf 69 21 14 60
• Graving • Sprenging • Transport • Høytrykkspyling
www.erling-grimsrud.no

AUTORISERT
MASKINENTREPRENØR

HØK KRO - MOTELL

Kafeteria – Selskapslokaler
Catering – Motell – Hytter

Tlf 69 16 80 00
www.hokkro.no • post@hokkro.no

Interflora Kildebo Blomster

Fisketorget 2
Tlf 69 18 14 10
www.kildeboblomster.no

Tistedal Delikatesse

Georg Feydts gate 20,
1792 Tistedal
Tlf 69 19 21 89

Menighetspedagog Iselin er engasjert i alle 8 kirkene i Halden

Iselin Andersen Gjøstøl er trebarnsmor, gift med Albert som er prest i Metodistkirken og brenner for trosopplæring i Halden.

ANNE-MARIE ULSETH
TEKST/FOTO

– Jeg jobber som menighetspedagog i Den norske kirke i Halden. Jeg er rundt i alle de åtte kirkene våre, samt kapeller og kirkestuer.

– *Du jobber med trosopplæring, hva betyr det?*

– Trosopplæringen ble til da kristendomsundervisningen fikk mindre plass i skolen. Tanken er at barn som er medlemmer av Den norske kirke (som man jo blir ved dåpen), jevnlig skal få tilbud om arrangementer og gudstjenester. Det er utarbeidet helhetlige planer i menighetene når det kommer til innholdet i de ulike samlingene, slik at barna ikke f.eks. får høre historien om Sakkeus hver gang de kommer til kirken.

– *Hvor mange aldersgrupper spenner det over?*

– Trosopplæringsplanene inkluderer barn fra 0–18 år. Jeg jobber primært med barn fra 1–12 år, barn i barnehage og barneskolealder. Så har vi andre som primært jobber med konfirmanter og ungdommer.

– *Hva tenker du om søndagskolens betydning i dag?*

– Jeg er veldig takknemlig

for alt det fantastiske frivillige arbeidet som gjøres for barna i kirker og på bedehus! Søndagsskolen er en trygg og sosial arena for barnefamilier. Det å få inn de kristne verdiene om at man er verdifull og elsket, helt fra starten, er en gave. I tillegg er jeg jo over gjennomsnittlig interessert i å lære bort bibelhistoriene og blir veldig glad når jeg møter barn som har hørt historiene før! Søndagsskolene gjør en super jobb med å formidle Bibelens fortellinger og verdier!

– *Har du faste grupper med barn/unge i kirkene våre?*

– Jeg har Småtrolla i Berg annenhver onsdag. Det er veldig koselig! Det er stort sett barn i barnehagealder som jeg synger og leker og spiser kveldsmat med. Og så pleier vi å ha en formingsaktivitet, for det syns jeg er så gøy!

– *Er skattkista alltid med på oppdrag?*

– Hehe! Den er ofte med på gudstjenester for å gi noen hint om hvilken fortelling jeg skal fortelle. Og så er den jo med når det er tårnagenter i kirkene!

– *Jobber du noe med skolene, eller er det hovedsakelig i kirkene?*

– Jeg jobber både med skoler

og barnehager. Barnehagene treffer jeg før de tre store høytidene våre; jul, påske og pinse. Barneskolene besøker jeg gjennom hele året. Alle klasser får tilbud om en krle-time hvert skoleår, så da besøker jeg de som ønsker det. Jeg følger en fastsatt plan, basert på læreplanmålene. I tillegg er det noen skoler som ønsker omvisninger eller andre tema. Sånne utfordringer liker jeg godt!

– *Hvilke andre arbeidsoppgaver har du, som kontorarbeid/forberedelser, ol?*

– Med syv menigheter, åtte barneskoler og rundt 30 barnehager er det mye organisering! Invitasjoner sendes ut per post til medlemmer før de ulike arrangementene. Det er mange lister med ulike påmeldinger og matallergier. Det er samarbeid med historielag, barnekor og frivillige. Brainstorming og planleggingsmøter. Innkjøp av forbruksmateriell, mat og gaver. Og så er det rapporteringer og evalueringer. Jeg gjør mye forskjellig og har veldig varierte arbeidsdager. Det er jo det som gjør denne jobben så unik! Jeg er veldig heldig som får holde på med alt dette!

NYTT FRA BERG MENIGHET

Prest i Berg menighet – en overgangshøst

Ettersom soknepresten det siste året, Margrete Kvalbein, i september begynner som prest i Halden sentrum, vil Berg menighet i løpet av høsten få ny sokneprest. Før ny prest er i gang, vil menigheten ha to vikarer som vi er kjent med fra før; Leif Levinson og Maria Lersch. I gudstjenestesammenheng blir det likevel flere møter med Margrete Kvalbein utover høsten, og med Berit Øksnes fra nabomenigheten Rokke.

Samarbeid om pilegrimsgudstjeneste, diakoniens dag og høsttakkefest

Berg og Rokke går sammen om flere begivenheter i høst. Pilegrimsvandring og gudstjeneste skjer søndag 24. september med gudstjeneste i Rokke kirke kl 13.00. Nytt i år er en gudstjeneste viet til diakoni som tema. Denne blir på søndag 8. oktober, og diakon Marit Brenne deltar i Rokke kirke. Søndag 15. oktober blir det felles høsttakkefest der menighetenes 4-åringer er spesielt invitert og vil få utdelt «Min kirkebok».

Allehelgen: Søndag 5. november er det Allehelgensgudstjeneste i Berg kirke. Her blir ekstra musikalske krefter involvert, og vi leser navnene til og minnes dem som har gått ut av tiden i året som har gått.

Torsdager i Berg

Torsdag 28. september har Cecilie Jørstad en forestilling om Lina Sandell i Berg kirke. Sammen med musiker Øivind Wang Tollefse, blir dette en musikalsk reise i salmediktens liv og diktning. Torsdag 9. november blir det en musikalsk forestilling med Renate og Morten Gjerløw Larsen; «Elvis in the chapel».

Jazzgudstjeneste

Søndag 19. november blir det jazzgudstjeneste i kirken med musikkgruppe fra Halden storband. Menigheten ser med forventning frem til en ny mulighet til å oppleve en gudstjeneste med mye jazzpreget sang og musikk.

Småtrolla i Berg

Småtrolla er for barn i alderen 1–5 år i følge med voksenperson. Gruppen samles onsdager i Berg kirkestue kl 17.00–18.30 for å synge, leke og være sammen. Datoer for høsten: 13. sep, 27. sep, 11. okt, 25. okt, 8. nov og 22. nov. For mer informasjon, kontakt menighetspedagog Iselin Andersen Gjøstøl, mobil 415 80 269.

Formiddagstreff med «Mat og prat»

– en uformell formiddags-samling for kvinner den siste onsdagen i måneden. Påmelding (SMS) til Gro, tlf. 951 07 017 (helst 2–3 dager i forveien).

Julekonserter

Søndag 3. desember er det konsert med koret Mixdur. Torsdag 7. desember har menighetens kor, Søndre Borg Vokal, sin egen julekonsert

Søndre Borg vokal ønsker flere medlemmer

Blandakoret i Berg menighet er et voksenkor for deg mellom 16 og 99 år. Ønsker du å komme innom og hilse på oss? Koret møtes hver onsdag kl 19–21 i kirka. Kontaktperson er organist Maria H. Johansen: mobil 917 78 223 eller maria.haug@kirkenshus.halden.no.

Nytt semester i Halden barne- og ungdomskor!

Vi ønsker oss flere sangere! Nye medlemmer tas imot gjennom hele semesteret. Koret samles hver onsdag i Immanuel's kirke, og synger alt fra kirke-musikalsk repertoar til festlige sanger med bevegelser.

MARIE HÅKENSEN,
KANTOR
TEKST/FOTO

Ungdomskoret synger i tillegg toastemt og sanger på engelsk!

Denne høsten blir begivenhetsrik; ungdomskoret skal være med på det stor-slåtte arrangementet «Salutt for Fredriksten» sammen med lokale korps og kor.

Deretter deltar begge kor på vår tradisjonelle høsttakkefest, Kirkerottene, julekonserten «Julesang» og selveste julaften. I tillegg har ungdomskoret

fått det spennende oppdraget å synge på Atle Pettersens julekonsert!

Takket være rause donasjoner fra Halden KFUK/KFUM

(ifb med salget av Ynglingen) og oppløsningen av Halden Frivillige Menighetspleie, skal vi denne høsten kose oss litt ekstra med følgende:

Barnekoret skal på teater, ungdomskoret skal på kino, og vi skal ha en felles pizzaøvelse! Velkommen til alle sangglade barn og ungdommer!

Vårglimt i Idd

IDD MENIGHET: Ole Jens Hovda ble innsatt som kapellan i Idd samarbeidsområde 16. april. Menighetene Asak, Tistedal, Enningdalen og Idd var representert på gudstjenesten sammen med sokneprestene våre Sigvald Steilbu og Kaja Burhol Austad og prost Espen Feilberg Jacobsen.

**RAGNHILD
BUKHOLM,**
IDD MENIGHET
TEKST/FOTO

Etter gudstjenesten ble det invitert til festkirkekaffe på Karlsholm og Ole Jens fikk gode ord og hilsener.

Fra Idd menighet fikk kapellannen vår en hjerteformet sten i Iddefjordsgranitt. Vi er glade for at Ole Jens har et hjerte som banker for oss på «Iddesiden»!

Denne våren ble 53 konfirmanter konfirmert i Idd kirke, fordelt på 6 gudstjenester. I Sigvald sin preken hørte vi om tre T'er og en L. Derfor har Sigvald en øvelses-L i en snor rundt halsen. Det er en L for å symbolisere at vi i dåpen ble Læringer hos Jesus. Tre viktige ord på T som både konfirmanter og vi andre kan ta med oss i vår «lærlingetid» er:

53 konfirmanter denne våren i Idd kirke.

Tilhørighet – Tro – Tilgivelse!
Det skapes fest i gudstjenesten med musikere, prester og frivillige i godt samarbeid!

Det skapes fest i gudstjenesten med musikere, prester og frivillige i godt samarbeid! Her en liten kaffepause før neste gudstjeneste.

Espen F. Jacobsen, Ole Jens Hovda, Kaja Burhol og Sigvald Steilbu.

Menighetsbladets framtid

Vi har en flott redaksjon som har arbeidet i mange år og frivillige som deler ut bladet i Haldens mange postkasser. Likevel blir det en stor belastning for menighetsrådet å betale for utgivelsen av bladet.

Den norske kirke i Halden utgir Menighetsbladet tre ganger i året. På bildet, Camilla Hartviksen på kirkekontoret.

I disse dager diskuteres det om å gå over til et digitalt menighetsblad. Vi er klar over at dette vil oppleves som et tap for mange av våre lesere.

Derfor lurer vi på dette; vil du støtte Menighetsbladet med en gave? Det kan du gjøre på Vipps nr. 585397. Om mange gir litt hver, vil det være til stor hjelp – og kanskje kan det medføre at du får Menighetsbladet i postkassa en stund til.

Kostnader knyttet til utgivelse av Menighetsbladet

Bladet er et felles menighetsblad for alle de syv menighetene i Den norske kirke i Halden og kommer i dag ut 3 ganger i

året – ett nummer før påske, ett like etter sommeren og ett før jul. Det trykkes ca 14.000 eksemplarer av hvert nummer, noe som i utgangspunktet er nok til å dekke de fleste husstander i kommunen.

Kostnadene knyttet til produksjon og trykk av bladet utgjør i dag rundt kr 38.000 pr. nummer – altså kr. 114.000 pr. år. Av kostnadene dekkes 50 % av annonsesalg og 50 % i form av tilskudd fra menighetene. Dette er fordelt på menighetene ut fra størrelse og varierer fra 3 % til 30 % av totalen. – utgifter som menighetene må dekke inn gjennom kollekt i forbindelse med gudstjenestevirksomheten. For noen menigheter utgjør tilskuddet en ikke ubetydelig andel av menighetens utgifter. Dette har resultert i at noen har reist spørsmålet om dette er en hensiktsmessig bruk av menighetens inntekter.

Vi ser to mulige alternativer:

1. Legge det ut på nett som i dag, men ikke trykke det opp i papirversjon
2. Legge det ut på nett som i dag og trykke opp et begrenset antall, f.eks. 2.000 eksemplarer, som legges ut i kirkene, samt distribueres til institusjoner. Men vi ønsker primært å forlenge tiden med papirversjon – da trenger vi støtte av flest mulig.

UTVALG FOR FINANSERING AV MENIGHETSBLADET

IL CASOLARE

RISTORANTE

Il Casolare Halden ønsker dere velkommen til å feire den neste anledningen hos oss.

Med fantastisk utsikt og elegant atmosfære, ønsker vi å tilby dere et hyggelig arrangement for deg og dine gjester.

Vi tilbyr blant annet tapas, koldtbord, snitter og en egen à la carte meny på bestilling. Vi har skreddersydde pakker for enhver anledning.

Ved større selskap, er det anledning å bestille et adskilt rom:

Glasshuset, kan bestilles gjennom hele året og tilbyr en fantastisk utsikt mot Halden havn, med mye naturlig lys og mye plass.

VIP-rommet, befinner seg inne i lokalet med plass til 30 mennesker og tilbyr en mer privat stemning.

Ta kontakt med oss i dag, så kommer vi tilbake til deg med en skreddersydd pakke som vil passe deg og ditt arrangement.

Jeanette Myrvang | jeanette@ilcasolare.no

Kongens Brygge 1, 1767 Halden

IL CASOLARE
RISTORANTE

+47 69 19 00 00
bestillinghalden@ilcasolare.no

Musikalsk avskjed med Jan Boye Lystad

HALDEN MENIGHET: Countrymusikken svingte muntert mellom veggene i Immanuels kirke 18. juni. Sokneprest Jan Boye Lystad med bandet «Noen» trådte til for fullt denne siste søndagen han som fast ansatt sto for gudstjenesten.

ANNE-BRITT BJØRK
TEKST

Så ble det ikke plass til så mye mer enn musikk. Men med Jans sikre følelse for gudstjenesteformen ble det en sikker veksling mellom mye musikk og litt liturgi. Avskjeden var i sin helhet lagt til kirken der Jan har vært en lys og fargerik prest. Med kirkekafe og mange hilsener. Litt vemod fra dem som har satt ekstra pris på ham som liturg. Og altså som countrysanger. Denne dagen

bølget sangene rikelig gjennom kirkerommet og viste nok en gang både ham og bandet fra sin mest sprudlende side.

Jan trådte sine barnesko i Halden, og etter teologistudiet kom han tilbake som vikarprest. Så gikk veien videre til stillingen som sjømannsprest i Hamburg. En tjeneste som ga gode venner og førte til jevnlig sommerturer til Tyskland. Så ble det prestatjeneste i Drammen før han igjen var tilbake i Halden, denne gang som sokneprest.

I Jan fikk Halden menighet en gladgutt som sokneprest. Med oppmuntrende smil og rungende latter. En omgjengelig fyr som gjerne slo av en prat når det passet seg sånn. Jan Lystad hører ikke til de selvhøytidelige, men byr på seg selv både i samtale og preken. Samtidig er han en god liturg med sikker følelse for gudstjenestens form. At han har en god sangstemme, løfter det hele.

At han også er en god og omsorgsfull lytter, vet de som har møtt ham både i dåps- og

sørgesamtaler. En viktig del av prestatjenesten som ikke er så synlig utad men desto viktigere i menneskers liv.

«Med ærefrykt og ydmykhet gikk jeg inn og ble møtt med livsvisdom og ærlighet. Ikke Jan, men rollen Presten fikk noen ganger lytte til uhørte livsfortellinger, men Jan fikk ta vare på dem i mitt hjerte. Også andre steder fikk jeg ha to ører og én munn. Glede, sorg, hverdag, kriser; alle kan være en neste for hverandre, men presten får del i mye. De jeg møtte, beriket

meg med livserfaring.»

Slik beskrev han selv i en artikkel i Halden Arbeiderblad samtaler i hjem der han i utgangspunktet ble møtt med både forventning og skepsis. For presten var det et møte med livet selv.

Etter 19 års tjeneste i Halden menighet har altså Jan Boye Lystad sagt takk for seg og gått over i pensjonistenes rekke. Det gir mulighet til gode aktive år med mye musikk. Og alt annet han og Ann-Kristin kan komme til å fylle dagene med.

Ung orgelspire i Immanuels kirke

HALDEN MENIGHET: Alexander Økern-Klevmo (16) har akkurat begynt på musikklinja på Halden VGS med piano som hovedinstrument og har spilt orgel hos kantor Marie Håkensen i 2 år.

Du har kanskje hørt ham spille på gudstjenester både i Asak og Immanuels kirker? Den unge haldenseren har både talent og høye ambisjoner!

– Når startet du å spille piano?

– Jeg har spilt piano i 3 år hos Elisabet Hellström på Halden kulturskole. Av repertoar liker jeg best å spille klassisk musikk, særlig Chopin. Jeg liker å spille fintekniske ting, med lange løp, men også store akkorder.

Min orgellærer Marie tok kontakt med pianolæreren min, som videreformidlet forespørselen til meg. Jeg hadde veldig lyst til å prøve orgelet!

Det gir en helt unik følelse av å være et orkester. På orgelet er man ikke bare en liten del av noe; man spiller jo hele «helheten» selv. Når jeg spiller på fullt orgel (med høyt volum), føler jeg meg helt kongelig!

– Hva vil du si er den største utfordringen med å gå over til orgel fra piano?

– Det må være legatospillet. På et orgel kan du ikke «jukse» sånn som du kan med sustainpedalen på et piano. I tillegg må du tenke på tre ting samtidig – høyre og venstre hånd, samt pedalspillet med beina.

– Hva er dine fremtidsplaner med musikken?

– Jeg har som mål å utdanne meg til pianist, og å ha en deltidsjobb som organist, kanskje bli pianolærer.

Undertegnede kan skrive under på at Alexander allerede er godt i gang med å legge grunnlaget for en karriere innen musikk. Han er veldig dyktig, øver godt, tar oppgavene han får på alvor, og er svært musikalsk. Dessuten er han en knakende god kar og hyggelig å være sammen med.

Kom gjerne og hør Alexander spille i Immanuels kirke søndag 26. november klokka 11.00!

MARIE HÅKENSEN, TEKST OG FOTO

H
1772
FIEDER
HALDEN OG OMEGN
BEGRAVELSESBYRÅ

ADRESSE
Damstredet 1
1772 Halden

TELEFON
69 18 44 51

WWW
halden-begravelse.no

INNEHAVER
Jostein Lie

Glassmester'n
OSKAR HANSEN

GLASSMESTERI OG
RAMMEFORRETNING

Oscarsgt. 14
Tlf. 69 18 29 76. (Nattservice: 92 89 91 11)

MIX

TEX PIZZAN

Rødsveien 53, Halden
69 18 41 47
69 17 51 47

JENSEN & SCHEELLE

VOLVO **RENAULT** **MITSUBISHI MOTORS**

jensen-scheele.no

Montér

Montér Halden
Walkersgt 1 (Høvleriet)
Tlf 46895000

Åpningstider:
Mandag–fredag:
07.00–17.00
Lørdag: 09.00–15.00

kynningsrud

kynningsrud.no

Mekanisk Service
Halden AS

Svinesundsveien 338, 1788 Halden
Tlf 69 19 48 80

ARKEN A.S.
EIENDOMSUTVIKLING

Rolf W. Olsen
Tlf 69 17 51 20
Mob 900 59 290
post@arken.no

f Følg oss på Facebook

Benytt Menighetsbladets
annonsører når du handler.

STANSEFORMFABRIKKEN

STANSEFORMER
av høyeste kvalitet

Konstruksjon på DAK,
stanserriss og matriser
Laserskårede stanser og
renseverktøy
Utskjæring av prøve-esker
Iddeveien 66, 1769 Halden
Tlf 69 17 52 20

MOTZ KONDITORI
BØRKES BAKERI
GROTTEN

Gode stunder

Nedre Bankegate 6,
1771 Halden
Tlf: 69 18 18 82

f

Kirkevalget 2023

15.461 deltagere på gudstjenester, 148 døpte, 48 vigslar, 290 gravferder, 26 konserter, 3.185 deltagere på kulturarrangementer/konserter, 208 frivillige og 865 sjelesorgsamtaler er nøkkeltallene for aktiviteten til Den norske kirke i Halden i fjor.

Kirken i Halden – en viktig samfunnsinstitusjon

MARIANNE GRINNBO
ASS. KIRKEVERGE

– Vi har jobbet målbevisst med å utvikle kvalitet, kommunikasjon, frivillighet og samarbeid med kommunen, lokale lag og foreninger. Vi håper og tror at dette har bidratt til at kirken er en viktig samfunnsaktør i Halden.

Samfunnet vårt er i store endringer. På det religiøse området betyr det større mangfold, økt frihet og mange valgmuligheter. Midt i dette endringsbildet ønsker Den norske kirke, som landets største trossamfunn, å være aktivt

til stede i folks liv og hverdag. Medlemmene som i september blir valgt inn i et av menighetsrådene i Halden kommune og Borg bispedømmeråd, skal de neste fire årene bidra til at kirken vår har åpne dører, gode tjenestetilbud og rom for deg. De skal medvirke til at mennesker i alle livsfaser møter en kirke som viser omsorg, formidler nåde og utfordrer til nestekjærlighet.

Avgjørende med demokratisk kirke

Den norske kirke ønsker at kirkens medlemmer skal kunne si sin mening og være

med på påvirke hva slags kirke de vil ha. Derfor arrangeres demokratiske valg til både menighetsråd og Kirkemøtet hvert fjerde år. Alle medlemmer skal nå ha fått valgkort i posten, sammen med en liten brosjyre om kirken og valget. For å gjøre kirkevalget så enkelt som mulig for deg skjer det samtidig med kommunevalget, i nærliggende lokaler. Kirkens aldersgrense for å stemme er 15 år, og ikke 18, som i offentlige valg.

Vær med på å påvirke – stem i kirkevalget!

Du kan delta i valget 10. og 11. september, og mellom 10.

august og 6. september kan du forhåndsstemme både digitalt og fysisk. Her i Halden stemmer du ved Den norske kirke sine lokaler i Os alle 13,4 etasje, tirsdag til fredag kl 10.00–14.00.

Dersom du bor eller oppholder deg et annet sted enn der du er registrert, kan du forhåndsstemme frem til 2. september.

Den norske kirke har rom for ditt engasjement, enten du bruker kirken ofte eller sjelden. Vi vil være synlig til stede for folk, både medlemmer og andre.

Kort om Kirkevalget

- Demokratisk valg der en velger hvem som skal styre Den norske kirke nasjonalt og lokalt de neste fire årene
- Kirkevalget foregår 10. og 11. september 2023
- På valgdagen kan du stemme i kirkevalget i nærheten av stemmelokalet for kommunevalget
- Fra 10. august til 6. september 2023 kan du forhåndsstemme digitalt
- Alle medlemmer over 15 år kan stemme i kirkevalget
- Det velges representanter til menighetsråd (lokalt), bispedømmeråd (regionalt) og Kirkemøtet (nasjonalt).

Hvilke oppgaver har et menighetsråd?

Halvard Bø [Foto: Arild Stang]

Det er ingen selvfølge at alle vet hva et menighetsråd arbeider med. På Kirkens hus er det menighetssekretærer

og trosopplærere, diakoner og prester. Hva skal vi da med et menighetsråd?

– I lovverket er menighetsrådets oppgave beskrevet som «å ha sin oppmerksomhet henvendt på alt som kan gjøres for å vekke og nære det kristelige liv i soknet». Dette er et vidt begrep og kan omfatte en rekke oppgaver, men kan f.eks være å vedta strategier og organisere aktiviteter knyttet til gudstjenestene, dåps- og konfirmantundervisningen, det diakonale arbeidet, sang- og musikklivet i menigheten,

bibelgrupper/samtalegrupper, misjon og evangelisering.

Menighetsrådet kan ha egne utvalg for arbeid rettet mot for eksempel barn og konfirmanter. Og vi har et diakoniutvalg som særlig arbeider opp mot de eldre i menigheten. Disse utvalgene samarbeider tett de ansatte i kirken, så som trosopplærerne, diakonene og prestene som du nevnte innledningsvis.

Gjennomføringen av gudstjenestene er primært prestens ansvar. I tillegg har organist og kirketjener viktige oppgaver. Men menighetsrådet har mulighet til å påvirke en rekke forhold rundt gudstjenestene, så som hvem som skal lese tekstene i kirken, hva det skal samles inn kollekt til og om det skal

være kirkekaffe etterpå. Ved de fleste gudstjenestene er det frivillige som ønsker velkommen ved inngangsdøren, som deltar som tekstlesere og ved nattverden, samt organiserer en enkel kirkekaffe i kirketua. Gudstjenestene er med andre ord ikke noe en-manns-show, men noe som store deler av menigheten er engasjert i.

Hovedfokus for menighetsrådet er de lokale aktivitetene, og krav fra bispedømmet om ulike planer for dette og hint kan av og til kjennes vel byråkratisk. Her er det nok imidlertid de ansatte som står for det meste av arbeidet selv om også menighetsrådet bidrar med sine innspill. Derimot får vi relativt ofte tilsendt saker fra

Kirkerådet som menighetsrådet skal uttale seg om. Ikke minst gjelder dette i forbindelse med arbeidet med å utforme en ny kirkeordning etter at statskirkeordningen ble oppløst.

Troen, kirken og det kristne fellesskapet er en viktig del av livet mitt. Dessuten har vi i Asak flotte samarbeidspartnere i form av dyktige kirkelig ansatte. Derfor oppleves det som meningsfullt å bruke tid på menighetsarbeid og på å få flere av de som bor i menigheten vår til å oppleve at Guds ord er relevant også for dem, at kirken er et naturlig samlingssted og at et engasjement i kirkens aktiviteter kan være givende og spennende.

INGER LISE SKAUGE, TEKST

Stemmesteder: På selve valgdagene er det 7 stemmesteder. Følgende sokn stemmer på disse stedene:

Enningdalen sokn: Prestebakke samfunnshus, peisestua. Idd sokn: Risum ungdomskole, gymsal. Tistedal sokn: Tistedal skole, Mat- og helserommet, 2.etg. Asak sokn: Hjortsberghallen. Halden sokn: Strupe ungdomskole, gymsal eller Black Box, foaje. Berg sokn: Berg skole, gymsal eller Strupe ungdomskole. Rokke sokn: Hjortsberghallen, gymsal.

Kandidater til menighetsrådsvalg

10. og 11. september 2023
Les mer om kandidatene til begge valgene
på www.kirkevalget.no Godt valg!

ASAK MENIGHET

1. Jon Halvard Bø (f.1951), Bratnerenga
2. Terje Sivertsen (f.1963), Asakåsen
3. Bente Bjørk (f.1969), Torpedalsveien
4. Karin Silje Stemland (f.1971), Brattskottveien
5. Aslaug Degnes (f.1950), Pr.gårdsveien
6. Bjørn Brække (f.1971), Grimsrødveien
7. Geir Haugen (f.1959), Flintveien
8. Camilla Ø. Sævareid (f.1967), Meiseveien
9. Marianne Langnes (f.1964), Hj.bergtunet
10. Anne Karine Eriksson (f.1946), Meiseveien

BERG MENIGHET

1. Gro Renate Eriksen (f.1973), 1763 Halden
2. Øystein Bakkevig (f.1955), 1782 Halden
3. Elin Hammer Torp (f.1957), 1783 Halden
4. Terje Andersen (f.1954), 1794 Sponvika
5. Madelene Kobbenes (f.1998), 1794 Sponvika
6. Rickard Johanssen (f.1971), 1794 Sponvika
7. Ingrid Langsbakken (f.1966), 1763 Halden

ENNING- DALEN MENIGHET

1. Jørn Arne Snopestad (f.1960)
2. Wenche Anita Høistad (f.1960)
3. Alexander Mikal Strøm (f.1986)
4. Anne Christine Bergstrøm (f.1984)
5. Bjørn Ottar Osrønningen (f.1949)
6. Torill Margrethe Stenli (f.1954)

IDD MENIGHET

1. Ellen Christine Labori (f.1965), Iddeveien
2. Jarle Heed (f.1980), Brønnhøydvien 13
3. Hege Murtne Bjørn (f.1966), Store Brann-berget
4. Dag Johan Schinstad (f.1973), Georg Feydts gate
5. Caroline Målerud Halvorsen (f.1988), Stenbruddveien
6. Bjørn Kristian Grønlund (f.1954), Iddeveien
7. Malin Renate Bjerklund (f.1983), Bøveien
8. Ketil Nordgaard Hembre (f.1969), Ørsveien
9. Tom-Erik Ek (f.1997), Løkkebergveien
10. Edith Irene Bjerklund (f.1959), Bøveien
11. Madelene Berger (f.1987), Bygdeborg-veien
12. Gro Sydseter (f.1957), Iddeveien

HALDEN MENIGHET

1. Morten Olaussen (f.1967), Kiellandsgate
2. Marte M.L. Klanderud (f.1979), Orødveien
3. Frode Haarby (f.1969), Anders Syversensvei
4. Ingegjerd S. Bjørndal (f.1945), Herregårds-veien
5. Anne-Brit Bjørk (f.1938), Karl Johans gate
6. Kjell Geir Øgrim (f.1950), Lennsmanns-veien

TISTEDAL MENIGHET

1. Evy Anni Evensen (f.1955), 1792 Tistedal
2. Odd Helge Søraunet (f.1956), 1792 Tistedal
3. Kjell Halvard Flø (f.1956), 1764 Halden
4. Venche Synnøve Solberg (f.1955), 1791 Tistedal
5. Marit Solveig Stensvik (f.1952), 1792 Tistedal
6. Elisabeth Erlandsen (f.1958), 1782 Halden
7. Bodil Synnøve Greaker Flø (f.1957), 1764 Halden

ROKKE MENIGHET

1. Inger Marie Vierli Vold (f.1959)
2. Wenche Stokkeland (f.1965)
3. Maria Snopestad (f.1966)
4. Lisbeth Bjerke (f.1951)
5. Simen Andreas Mo (f.1965)
6. Ole Johannes Ulseth (f.1953)

Stem i Kirkevalget!

Er du en av de 3,7 millionene som er medlem i Den norske kirke? Da er din stemme viktig i Kirkevalget. Når du stemmer i kirkevalget støtter du kirkens arbeid, og du er med på å bestemme hvem som skal lede den framover.

Den norske kirke er Norges folkekirke med 3,7 millioner medlemmer. Med nesten hundre tusen frivillige, 8000 ansatte og 1600 kirkebygg er kirken tilstede i hele landet for å skape mer himmel på jord. Det kristne verdigrunnlaget innebærer et engasjement for alle menneskers verdi og verdighet og et aktivt miljø- og klimaarbeid. Kirken er åpen for alle, fra vugge til grav.

Kirkevalget er to valg:
Du kan stemme på kandidater til menighetsrådet og til bispedømmerrådet.

Til menighetsrådsvalget i Halden har en gjeng flotte frivillige sagt ja til å være kandidater til menighetsrådene og lede menighetene de neste fire årene. Dette er et flertallsvalg, der du blant annet har mulighet til å gi kandidater en ekstra-stemme. Kandidatene med flest stemmer blir med i rådet.

Til bispedømmerrådsvalget stiller Bønnelista, Frimodig kirke, Åpen Folkekirke og nominasjonskomiteen lister. Dette er et forholds-tallsvalg, der det endelige rådet avspeiler både hvor mange stemmer den enkelte liste og også den enkelte kandidat fikk. Bispedømmerråd finnes i hvert av landets 11 bispedømmer. Rådet ansetter blant annet prester og leder bispedømmet sammen med biskopen. Medlemmene av bispedømmerrådet er også medlemmer av Kirkemøtet, det høyeste organet i Den norske kirke.

Se listene til begge valgene på denne siden, på nettsidene til Den norske kirke i Halden (kirken.no) eller på www.kirkevalget.no

ESPEN FEILBERG JACOBSEN

4 valglister til bispedømmer-rådsvalget i Borg

I Borg bispedømme er det fire lister ved bispedømmer-rådsvalget. Listene er presentert alfabetisk. Kandidatene på hver liste er presentert i prioritert rekkefølge.

BØNNELISTA www.bonnelista.no

1. Halvard Sand (f.1965), Moss
2. Mathilde Thompson Sand (f.1976), Moss
3. Tom André Henriksen (f.1974), Askim
4. Einar Østmo (f.1959), Råde
5. Ole Jonny Jensen (f.1961), Råde
6. Olav Honningdal (f.1942), Sarpsborg
7. Thomas Bjørtomt-Haug (f.1972), Jessheim
8. Åse Marit Hoff (f.1978), Sarpsborg
9. Susanne Thauland Hedberg (f.1993), Ski

FRIMODIG KIRKE www.frimodigkirke.no

1. Jostein Ådna (f.1955), Fredrikstad
2. David Pletten Aasgard (f.1993), Mysen
3. Lars Olav Freim (f.1965), Råde
4. Gudrun Ringstad (f.1953), Sørumsand
5. Beate Bjørtomt-Haug (f.1970), Jessheim
6. Håvard Nandrup Pettersen (f.1997), Skiptvet
7. Kamilla Synnøve Pletten (f.1996), Mysen

NOMINASJONS- KOMITEENS LISTE www.nominasjonskomiteen.no

1. Erling Birkedal (f.1954), Nittedal
2. Marianne Antonsen (f.1970), Fredrikstad
3. Mina Fellungstad Nango (f.2003), Råde
4. Grete Karen Framgarden (f.1971), Åsgreina
5. Petter Johan Dyhre (f.1954), Moss
6. Sidsel Repstad (f.1962), Trollåsen
7. Rune Natrud (f.1967), Hemnes
8. Lars-Jørgen Myhrer (f.1993), Moss
9. Govert van den Brink (f.1956), Drøbak
10. Anette Lyche Brautaset (f.1972), Sarpsborg

ÅPEN FOLKEKIRKE

www.apenfolkekirke.no

1. Karin-Elin Berg (f.1978), Gamle Fredrikstad
2. Ole Jacob Flæten (f.1953), Lillestrøm
3. Marvin Halvorsen (f.1998), Fredrikstad
4. Liv Hesjadalen (f.1952), Larkollen
5. Kjetil Hafstad (f.1946), Kråkerøy
6. Turid Øyna (f.1956), Nesodden
7. Geir Magnus Walderhaug (f.1957), Lillestrøm
8. Ingrid Danbolt (f.1969), Skedsmokorset
9. Cornelia Bernadotte Nordenstam (f.2005), Lørenskog
10. Dennis Lund (f.1994), Sarpsborg
11. Marianne Linkjendal (f.1993), Fredrikstad
12. Steinar Granmo Nilsen (f.1970), Ski
13. Elin Stillingen (f.1972), Gjerdrum
14. Isak Krogstad (f.2004), Sarpsborg
15. Line Merete Haakenstad Dammyr (f.1967), Kjeller
16. Karl Edvin Moksnes (f.1953), Ski

Idd mannsforening

Innbyr deg til følgende møter på Karlsholm denne høsten

Torsdag 28. september kl. 18.00:
Hyggekveld for kvinner og menn.

Tor Hafsrød: Elisabeth Dored – verdensborgeren fra Ør.

Elvis-tolkninger av Ann-Lisbeth Bjerke og Marte-Kari Melkerud
Andakt: Martin Lund

Torsdag 26. oktober kl. 18.00

Hyggekveld for kvinner og menn.

Paul Andre Solberg: Eivind Henriksens vei til OL-sølv

Sang av Glá'sang
Andakt: Reidar Finsådal

Torsdag 30. november kl. 18.00

Hyggekveld for kvinner og menn.

Roger Jensen og Arne-Henrik Scheele:

Kulturbygging – Jensen og Scheeles vei fra 1991 til i dag.

Sang av Pella Musikkforening
Andakt: Kaja Burhol Austad.

DIAKONI I FOKUS

VELKOMMEN TIL MØTESTED KIRKEN

TILRETTELAGT GUDSTJENESTE
I ASAK KIRKE
TIRSDAG 7. NOVEMBER KL. 18.00

GLEDESSPREDERNE DELTAR

KIRKEKAFFE I KIRKESTUA I ETTERKANT

Lunsjmøter høsten 2023

Os kirkestue kl. 11

21. september

Sokneprest Margrete Kvalbein har tema: "Danseren som ble prest".
Det blir servert gryterett i dag.

19. oktober

Diplomat Bjørn Blokkhus forteller om sitt arbeid som diplomat. Kornsjøteamet kommer og synger for oss.

23. november

Stein Bjarne Westnes, Per Arne Vatlø og Oddvar Myklebust kommer med et spennende og sammensatt program med ord og toner.

14. desember

Terje Berg kommer med et juleprogram med sang, musikk og fortellinger.

Beverting og godt fellesskap
Velkommen!

Trenger du skyss, så ring 99717845, senest dagen før.

Sorg og omsorg

Halden

Sorg og omsorg er en landsomfattende organisasjon hvor arbeidet organiseres ulikt fra sted til sted. Vi er et bredt spekter av organisasjoner som er med i Halden. De nyeste samarbeidspartnerne er Halden begravelsesbyrå og Rom for sorg. Rom for sorg arrangerer temakvelder i samarbeid med Kirkens bymisjon. Det er et tilbud vi har ønsket å arrangere, men ikke kommet i gang med. Med dette samarbeidet får vi til mer sammen.

Denne høsten er du velkommen til disse **temakveldene** i Byparken: **12. september kl. 18.00:** Lill Victoria Gjerstad Anderson forteller om hvordan det var å miste sin 1 år gammel datter i en tragisk ulykke og hvordan leve videre. **8. november kl 19–21:** Halden dialogforum: Sorg og kultur/religion innledet av sykehusprest og imam. Og **28. november kl. 19–21**, følg med for mer informasjon.

I flere år har sorg og omsorg arrangert **fellesskapsmåltider** for de som har mistet en av sine nærmeste. Neste fellesskapsmåltid er **torsdag 28. september kl. 18–20** i Frivilligsentralen

på Skofabrikken. Da blir det servert lett kveldsmat og det blir rom for å prate og det blir et tema om sorg. Du er hjertelig velkommen.

De to siste årene har vi på høsten startet opp **sorggrupper** som går litt utover våren. De to siste gruppene var delt opp etter hva slags sorg deltakerne har opplevd. I en gruppe hadde deltakeren mistet partner/ektefelle. I den andre hadde deltakerne mistet barn ved brå død. Denne gangen tenker vi å starte opp sorggrupper på nyåret. Alle får tilbud om enesamtale først, så lager vi grupper ut ifra hvem som melder seg. Om dette kan være interessant for deg kan du allerede nå ta kontakt med diakon Marit Brenne på tlf. 404 49 500.

Om du ønsker å følge med på hva som skjer har vi fått vår egen Facebook-side. Søk opp: «Sorg og omsorg Halden» og følg og lik oss, så får du med deg oppdatert informasjon.

Sorg og omsorg Halden

NYTT FRA TISTEDAL MENIGHET

Etter et halvt år der kirken var mye stengt var det med stor glede kirken ble tatt i bruk igjen. Før sommeren feiret vi St. Georgsdagen med speiderne – etterfulgt av stor kirkekafe. En flott søndag! Ellers så har vi feiret gudstjenester gjennom sommeren og gledet oss over en åpen kirke og fellesskapet med hverandre.

Denne høsten er det mye å se frem til. Vi gleder oss til fortsatt godt samarbeid med speiderne, å bli kjent med konfirmandene våre, og ikke minst til å starte med sangkvelder etter et langt opphold. Det blir solosang og allsang, musikkinnslag og fellesskap! Kvelden avsluttes med kaffe og kringle! Datoene er:

13. september kl. 19.00: Sangkveld med flere musikere: Solist: Ann-Lisbeth Bjerke Piano/orgel: Kantor Marte-Kari Melkerud. Gitar: PM Karlsson. Trompet: Vegard Grinnbo

11. oktober kl. 19.00: Sangkveld med gruppa «Sangomsust». Ingela Nøding med flere.

8. november kl. 19.00: Sangkveld med Kor-X fra Askim Normisjon. Dirigent: Jan Fredriksen.

Idd menighetsdiakoni inviterer til Høstfest på Karlsholm

Torsdag 12. oktober kl 11.00

Gerda Solerød forteller om arbeidet til Romaniaaksjonen.

Kornsjøteamet synger og spiller.

God bevertning og loddsalg.

Hvis du trenger skyss, ring eller send sms til Anne-Kirsti Ulseth: 951 06 257 innen onsdag 11. oktober

JERNIA
BILLINGTON
Tlf 69 17 24 20

HALDEN
TANNHELSESENTER AS
Storgata 15
1776 Halden
Tlf 69 17 51 52
haldentannhelsesenter.no

fagdekk
point S
Halden Dekk as
Tlf. 69 19 55 75
post@haldendekk.no

Marthinussen
MUSIKK
Pianostemmer/
tekniker
Prestegårdsvn. 1,
1791 Tistedal
Tlf 91 36 02 45
sverre@marthinussenmusikk.no
www.martinussenmusikk.no

BIA REGNSKAPSLAG
BERG IDD & AREMARK
Vi er spesialister på landbruksregnskap, men i vår kundeportefølje har vi også aksjeselskaper, enkeltmannsforetak, ANS, DA, Samdrifter og frivillige organisasjoner.
Rødsveien 46 – 1781 Halden
Tlf 69 19 07 50
www.biaregnskapslag.no

LIE HANDELS-
GARTNERI
v/Odde Bru
Tlf. 69 18 00 20

Følg oss på
Facebook!

Hörlie
ETABLERT 1861
Gaven som gleder
Storgata 3, Sydsiden
Tlf 69 18 20 33

Riis-Elektro AS
Helhetlige løsninger
innen elektro til private
og bedrifter
Walkers gate 14, 1771 Halden
Tlf. 69 18 15 75
www.riiselektro.no

Gravstener
skulpturer og andre produkter i sten
Lokalprodusert, gjerne hugget etter deres ønske.
Besøk vår innendørs utstilling eller ring oss, så sender vi katalog.
Se våre hjemmesider: www.johansenmonument.no
JOHANSEN
MONUMENTHUGGERI AS
Skjebergv. 206, 1743 Klavestadhaugen. Tlf. 69 16 36 33

Trosopplæringen i Halden

Den norske kirke

Konfirmasjon 2023/24

Pr. nå er det i Halden 143 påmeldte konfirmanter, med følgende fordeling menighetene imellom:

- Asak: 43 • Tistedal: 3
- Idd: 43 • Enningdalen: 1
- Halden: 9 • Rokke: 12
- Berg: 32

Det er fortsatt mulig å melde seg på. Ta kontakt med Kirkekontoret på tlf 69179530. De to siste helgene i august var det presentasjonsgudstjenester og første helga i september arrangeres den første av to leirer på Solbukta leirsted på Gresvik. Leir to er på samme sted, siste helga i oktober. Gjennom året vil konfirmanter være med som ministranter i gudstjenestene. Til slutt ber vi om forbønn både for konfirmanter, frivillige og ansatte ledere.

4-årsbok

I høst deles den ut i følgende gudstjenester, kl. 11.00:

- 17. sep. i Idd kirke
- 24. sep. i Asak og Prestebakke kirker
- 15. okt. i Berg kirke (sogneprest i Rokke har gudstjenesten og håper på å også se noen 4-åringer fra Rokke sogn i Berg kirke denne dagen)
- 22. okt. i Immanuels kirke
- 3. des. i Tistedal kirke

Velkommen til den kirken du sogner til eller den datoen som passer best i kalenderen!

Faste aktiviteter

0–5 år: Småtrolla i Berg, annenhver onsdag
0–10 år: Familiesang i Asak, annenhver torsdag
3–10 år: Rokke søndags-skole, annenhver søndag på Rokke bedehus
5–10 år: Halden barnekor i Immanuels kirke, hver onsdag
11 år og oppover: Halden ungdomskor i Immanuels kirke, hver onsdag
13 år og oppover: «Et sted å være», en lørdag i måneden på Rokke bedehus

For mer informasjon, kontakt menighetspedagog Iselin Andersen Gjølseth på tlf.: 415 80 269 eller gå inn på vår nettside: kirken.halden.no

Dialogarbeidet fortsetter!

Dialogdager i skolen, vandringer mellom ulike helligsteder, temakvelder og jevnlike møtepunkt: Muslimer og kristne i Halden lærer hverandre å kjenne, og åpner opp følsomme samtaler.

Blant deltakerne i Dialogforum Halden finner vi Andrew Thomas (Høgskolen i Østfold), Margrete Kvalbein (Den norske kirke), Shan Salman Ibrahim Butt (Halden islamsk forening), Kjell Frøyland (Baptistkirken), Ardian Haliti (Albansk moské), Tariq Alsagoff (Dialogforum Østfold), Nizama Mehmedovic-Ajanovic (Bosnisk moské), Unni Anita Skauen (Dialogforum Østfold)

MARGRETE KVALBEIN
REP. FOR PRESTENE I DIALOGFORUM HALDEN

Arbeidet startet i oktober 2021, men har nå funnet mer av sin form,

og har en styringsgruppe med spennende sammensetning. Her sitter Tariq Alsagoff og Aziz Ahmedovic fra Dialogforum Østfold, sammen med representanter fra ulike trossamfunn her i byen. Fra Den norske kirke er det diakon Marit Brenne og prest Margrete Kvalbein som deltar.

I høst er Dialogforum stolte arrangører av dialogdager i ungdomsskolen. Stolte fordi vi er tidlig ute med å nå fram til hele kull av 8. klassinger. Det pedagogiske opplegget åpner opp for gode spørsmål

og reelle møter med mennesker og steder som representerer det religiøse Halden. Politiet er også involvert i samarbeidet om dialogdagene. Dialogarbeid er også fredsarbeid, ettersom vi kjenner til at forståelse mellom ulikt troende bidrar til å forebygge hatprat og vold. I år skal både Immanuels kirke og Tabernaklet få besøk av elever – i tillegg til den albanske moskeen. I samme periode i september arrangeres også en vandring som er åpen for alle interesserte, også denne går til Tabernaklet og den albanske moskeen. Det er et mål for arbeidet at den som deltar i disse vandringene over flere år, skal kunne lære mer om det økumeniske landskapet i Halden. Med andre ord: Vi skal lære om hverandre ikke bare på tvers av religioner, men også på tvers av ulike moskeer og ulike kirkesamfunn.

Seinere i høst vil det bli tema-dag der Sorg og omsorg samarbeider med Dialogforum Halden. Denne vil være i Byparken onsdag 8. november. Sykehusprest Alf Kristian Bjørkli og imam Ardian Haliti vil innlede om sorg og religion/kultur denne kvelden – et tema som vil være aktuelt for stadig flere i mangfolds-Halden.

Er du nysgjerrig på kirkens deltakelse i Dialogforum? Spør gjerne Marit Brenne eller Margrete Kvalbein, og se opp for de åpne møtestedene. Det er gode muligheter for å bli klokere i møte med mennesker som tilhører andre trosretninger, men som også har mye felles!

Kirkerotteteater

10. november kl. 17.30 blir det forestilling med Kirkerottene i Asak kirke! Årets 5-åringer får gratisbillett i posten. Forestillingen passer aller best for barn fra 2–7 år, men er åpen for alle. Billettpris: Kr 50 pr. pers. Kjøpes i døra. Åpent fra kl. 16.30.

Lys våken

Barn født i 2012 inviteres til overnatting i Asak kirke 18.–19. november. Vi møtes lørdag ettermiddag, leker, spiser, blir kjent med kirkerommet og hverandre, samt forbereder oss til gudstjenesten søndag formiddag. Arrangementet avsluttes med kake i Kirkestua søndag.

DIAKONIUTVALGET I ASAK OG TISTEDAL
MENIGHETER INVITERER TIL
FORMIDDAGSTREFF

MANDAG 23. OKTOBER KL. 11.00
I ASAK KIRKESTUE

GOD BEVERTNING

VEL MØTT TIL EN HYGGELIG FORMIDDAG!
TA GJERNE MED EN VENNI!

Hvis du trenger skyss kan du ringe Anne-Kirsti Ulseth: 95106257, innen fredag 20. oktober.

BERG SPAREBANK
Lokalbanken ved din side

Tlf. 69 19 60 00 – Fax 69 19 60 01
www.berg-sparebank.no

TRENGER DU NOEN Å SNAKKE MED?
RING SOS

22 40 00 40

Kirkens SOS Vi er her. Alltid

Håndverkstjenester
Vannskade
Brannskade
Miljøskade
Møbelrestaurering

RECOVER

99314470 • agh@recover.no

DØGNVAKT
815 55 555

Regnskap – Økonomi
Rådgivning

Skjobergveien 200,
1743 Klavestadhaugen
Tlf. 69 10 26 60
www.directa.no

Kvalitets-trykksaker

O'K TRYKK

Fiskebrygga
Tlf 69 17 81 50

Vinduspuss
Oppskuring og boning
Hovedrengjøring
Tepperens
Fasadevask
Daglig rengjøring
Mattevaske
+bytting av matter

SØRLI RENHOLD AS
Isebakkevn. 30 - Tlf 69 21 41 00

Glenne Bil AS
Båstadlundveien 6
Tlf 69 21 10 50

www.glennebil.no

avdeling Halden
Sauøya
Tlf 69 18 18 19
Mottak bygg, havre,
hvete, rug og oljefrø.
Leierens og beising av
såkorn

Benytt
Menighetsbladets
annonsører
når du handler!

«Jeg ønsker å kjenne Hans tanker, resten er detaljer»

Astronomien peker mot Skaperen

**JOSTEIN
ANDREASSEN**
SØGNE

Den belgiske
m u n k e n
G e o r g e s
L a M a i t r e

(d. 1966) studerte Einsteins gravitasjonslov, publisert i 1915. Han kom til at dersom denne var riktig – og det var det gode bevis for – så måtte det bety at Universet utvidet seg. Det var altså ikke statistisk likevel, det kunne ikke ha eksistert bestandig, men måtte ha en begynnelse, et «*uratom*», et *skapelsesøyeblikk*».

I 1927, samme år som han tok doktorgraden, publiserte LaMaitre sin teori. Men siden en ukjent 33-åring, foreleser på deltid i fysikk ved Universitetet i Leuven, påstod å inneha data som kunne dokumentere en slik påstand, var verdens astrofysikere, også Einstein, nokså lunkne til hva de hørte. «Deres utregninger er korrekte, men Deres fysikk er forskrekkelig,» uttalte han. Einstein hadde nemlig lagt inn en såkalt «kosmologisk konstant» i sin relativitetsteori, i praksis som en teoretisk motkraft mot

gravitasjonsloven, for sikre at ligningene hans skulle fastslå et statisk univers.

– Munken har rett!

«Min største tabbe», uttalte Einstein siden. For på toppen av Mount Wilson i California hadde astronomen Edwin Hubble, (d. 1953, konstatert gjennom det store Hooker-teleskopet: LaMaitre har rett! Det såkalte «rødsiftet» i galaksene var bl.a. direkte proporsjonal med distansen deres fra jorda. Derfor måtte Universet en gang ha begynt med en kosmisk eksplosjon, og kraften fra den hadde vært stor nok til å motvirke den gravitasjonen som ville igjen trekke Universet sammen.

For å si det kort og enkelt: Universet utvider seg, om trent som om en blåser opp en ballong. Den 29. januar 1929 var Einstein hos Hubble og kunne ved selvsyn konstatere fenomenet gjennom teleskopet: Mange ser på denne LaMaitre/Hubble-oppgagelsen som den viktigste i astronomien siden Copernikus 400 år før.

Revolusjon i tenkesett

Vi kan knapt ane hvor radikal verdens astronomer nå måtte forandre sitt syn. Spør om de strittet imot, men en større omveltning i hodet var uunngåelig. En av dem, den berømte briten Sir Arthur Eddington, sa det slik: «Det vil kanskje kunne sies at konklusjonen av denne oppdagelsen må være at religion først ble mulig for vitenskapen i 1927.»

For var der et *skapelsesøyeblikk*, så var der en Skaper. En som satte det hele i gang, i et nu – og da ble også naturlovene, tiden, rommet, stoffet og energien til.

Et slikt faktum trumfet alt annet, og Einstein (d. 1955) uttalte: «Jeg ønsker å vite hvordan Gud skapte verden. (...) Jeg ønsker å kjenne Hans tanker. Resten er detaljer» (Salaman: «A Talk with Einstein», 1955:370f.).

«Jeg er ikke ateist», sa han (Isaacson: «Einstein», 2017:386). Videre: «Det mest uforståelige

med universet er at det er forståelig» (Einstein: «Ideas and Opinions» 1954:292), og «Vitenskap uten religion er lam, religion uten vitenskap er blind» (Ibid.: s.46).

En annen høyt merittet astrofysiker var briten Fred Hoyle (d. 2001). Han hadde vært en sterk forsvarer av et statisk univers («steady-state-teorien»). Nå måtte han også innrømme at de vitenskapelige oppdagelsene pekte på at Universet ikke bare var skapt, men det var faktisk også *designet*: «En sunn fornuft-tolking av fakta henleder tanken på at et superintellekt har drevet gjøn med fysikken – og med kjemien og biologien også – og at det er ingen blinde krefter verd å nevne i naturen» (Hoyle: «The Universe: Past and Present Reflections», 1981, Vol. 45:2, s. 8ff.).

«Antropiske prinsipper»

I 1973 var det en stor vitenskapelig konferanse i Polen som noe forsinket markerte 400 års-jubileet for munken Copernikus' bok «Om himmelsirklenes omdreining». Her lanserte briten Brandon Carter begrepet «Det antropiske prinsipp»: Det er nemlig et overveldende vitenskapelig grunnlag for å hevde at Universet og Jorden er aldeles utrolig fininnstilt for menneskelig liv, såkalt «fine-tuning». «Dette er etter mitt syn det mest teistiske resultat som noensinne er kommet ut av forskningsresultater,» sa en av de fremste astrofysikerne i NASA, Robert

Jastrow (agnostiker, d. 2008; Regnery Gateway, Chicago: «The Intellectuals Speak out About God», 1984).

Astronomen Hugh Ross oppgir siden hele 150 eksempler på hårfine betingelser for liv på vår klode. Her diskuteres også mulighetene for om disse er større/mindre/lavere/høyere enn..., osv.; «The Creator and the Cosmos», 2018:233ff.).

Også den fremste astronomen i vår tid, Stephen Hawking (agnostiker, d. 2018), kommer med helt utrolige data om ekstrem fine-tuning i flere av sine bøker: «Dersom ekspansjonshastigheten etter Big-Bang hadde vært mindre enn til og med én på 100 000 000 000 000 000, ville Universet ha kollapset før det nådde den størrelsen det har i dag» («A Brief History of Time», 2011:138). Og sier han: «Det ville være veldig vanskelig å forklare hvorfor Universet skulle ha begynt nettopp på denne måten, om ikke det var for at en Gud hadde gjort dette for å skape levende vesener som oss» (Ibid: s. 144).

I et hjørne

I et intervju med «Christianity Today», uttalte nevnte Jastrow: «Astronomene finner nå ut at de har malt seg selv inn i et hjørne fordi de har bevist ved hjelp av sine egne metoder at verden begynte plutselig ved en skapelsesakt. Denne kan du se sporene av i hver stjerne, hver planet og hvert eneste levende vesen i dette kosmos og på jorden. Og de har funnet ut alt dette har skjedd som et

produkt av krefter de ikke kan håpe på å oppdage. At det er hva jeg og hvem som helst vil kalle overnaturlige krefter i virksomhet, er nå, mener jeg, et vitenskapelig bevist faktum» (6. august 1982).

Slik kunne vi fortsette. Denne oppsiktsvekkende innrømmelsen stammer fra Frank J. Tipler (f. 1947), berømt fysiker fra USA: «Da jeg begynte min karriere som kosmolog for omkring 20 år siden, var jeg en overbevist ateist. Jeg hadde ikke trodd i min villeste fantasi at jeg en dag skulle skrive en bok som kom til å vise at de sentrale delene i den jødisk/kristne teologien i virkeligheten er sann og at disse likefram er utledninger av fysikkens lover slik vi nå kjenner dem. Jeg har blitt tvunget til å trekke disse konklusjonene ut av den ubønnhørlige logikken i min egen spesielle grein av fysikken» («The Physics of Immortality», 1994:ix).

Imens lever de fleste biologene fremdeles i sin eventyrverden med det at livet har oppstått ved en tilfeldighet – selv om franskmannen Pasteur i 1859 beviste at liv bare kan komme fra annet liv. Disse tror også at et lite rådyrliknende hovdyr en gang la på svøm igjen, og siden utviklet det seg til en hval (som beviselig kan dykke ned til 2992 meter). Et godt eksempel på hva noen astronomer som også blundet, sa: «Now God is there, what can we do to get rid of him again?»

PS: Jeg har aldri hørt NRK si noe om dette emnet. Har du?

NYTT FRA IDD MENIGHET

Det **nyvalgte menighetsrådet** kan dere møte i Idd kirke 26. november. Da vil de bli ønsket velkommen og bedt for i gudstjenesten.

Diakoniutvalget har **Høstfest** på Karlsholm 12. oktober kl 11.00.

Høsttakkegudstjenesten og utdeling av 4-årsboka blir 17. september.

På **Karlsholm**, er vi i gang med utvendig oppussing. Karlsholm er stedet for Mannsforening og bygdekvalder, konfirmantsamlinger og menighetsdiakoni, bibelgruppe, juletreff og annet som skjer i vår menighet. Karlsholm er også godt egnet som selskapslokale.

Velkommen som «**Karlsholm-venn**» og givertjeneste: Ønsker du å støtte oss til driften, er kontonummeret 1030 07 39607 og Vippsnr. er 90209. Mer informasjon? Kontakt med Ragnhild Bukholm tlf. 98871308.

Berg kirke

Rokke kirke

Immanuels kirke

Asak kirke

Tistedal kirke

Idd kirke

Prestebakke kirke

Enningdalen kirke

Gudstjenesteoversikt

Søndag 3.september
Vingårdssøndag/14. søndag i Treenighetstiden

IDD KIRKE KL. 11.00
Gudstjeneste ved sokneprest Sigvald L. Steilbu og organist Wenche Tuman Johnsen.
Søndag 3.september
Vingårdssøndag/14. søndag i Treenighetstiden
BERG KIRKE KL. 11.00
Gudstjeneste ved sokneprest Kaja B. Austad og organist Frank Nordensten.

Søndag 10. september
15. søndag i Treenighetstiden
S. ENNINGDALEN KIRKE KL. 11.00
Gudstjeneste ved prest Reidar Finsådal og organist Pål-Espen Haugen.

Lesefrukt

ved Trond Enger

Det verste et menneske kan gjøre mot seg selv, er å gjøre urett mot andre.

Henrik Johan Ibsen
norsk dramatiker og lyriker
(1828-1906)

Levende teologi kan bli anvendt direkte på hverdagslivet.

Colin Morris
engelsk metodistprest
(1929-2018)

Dess mer et menneske mister sin tro, dess høyere ber det.

Charles Lewinsky
sveitsisk forfatter
(1946-)

ROKKE KIRKE KL. 11.00
Gudstjeneste ved s.pr.Berit Øksnes og organist Knut-Ronald Haugen.
ASAK KIRKE KL. 11.00
Gudstjeneste ved sokneprest Kaja B. Austad og organist Kalina Demitrova Kristiansen.
IMMANUELS KIRKE KL. 11.00
Gudstjeneste ved prest Leif Levinsen og kantor Maria Haug.
ASAK KIRKE KL. 13.00
Dåpsgudstjeneste ved sokneprest Kaja B. Austad

Søndag 17. september
16.søndag i Treenighetstiden
TISTEDAL KIRKE KL. 11.00
Gudstjeneste ved kapellan Ole Jens Hovda og organist Pål-Espen Haugen.
IDD KIRKE KL. 11.00
Gudstjeneste ved sokneprest Sigvald L. Steilbu og organist Knut-Ronald Haugen.
BERG KIRKE KL. 11:00
Gudstjeneste ved s.pr. Margrete Kvalbein og kantor Maria Haug.

Søndag 24. september
17. søndag i Treenighetstiden
ASAK KIRKE KL. 11.00
Gudstjeneste ved sokneprest Kaja B. Austad og organist Kalina Demitrova Kristiansen.
PRESTEBAKKE KIRKE KL. 11.00
Gudstjeneste ved kapellan Ole Jens Hovda og organist Knut-Ronald Haugen.
IMMANUELS KIRKE KL. 11.00
Gudstjeneste ved prest Leif Levinsen og organist Wenche Tuman Johnsen.
ROKKE KIRKE KL. 13:00
Gudstjeneste ved s.pr. Margrete Kvalbein og kantor Maria Haug.

Søndag 1.oktober
18. søndag i Treenighetstiden
ASAK KIRKE KL. 11.00
Gudstjeneste ved kapellan Ole Jens Hovda og organist Kalina Demitrova Kristiansen.
BERG KIRKE KL. 11:00
Gudstjeneste ved sokneprest Berit Øksnes og organist Pål-Espen Haugen.

Søndag 8. oktober
19. søndag i Treenighetstiden
ROKKE KIRKE KL. 11.00
Diakongudstjeneste ved sokneprest Berit Øksnes og kantor Maria Haug.
IMMANUELS KIRKE KL. 11.00
Gudstjeneste ved sokneprest Margrete Kvalbein og organist Jan Erik Norheim.
TISTEDAL KIRKE KL. 11.00
Gudstjeneste ved s.pr. Sigvald L. Steilbu og organist Knut-Ronald Haugen.

Søndag 15. oktober
20. søndag i Treenighetstiden
IDD KIRKE KL. 11.00
Gudstjeneste ved sokneprest Sigvald L. Steilbu og organist Knut-Ronald Haugen.
BERG KIRKE KL. 11.00
Gudstjeneste ved sokneprest Berit Øksnes og kantor Maria Haug.
ASAK KIRKE KL. 11:00
Gudstjeneste ved sokneprest Kaja B. Austad og organist Kalina Demitrova Kristiansen.

Søndag 22. oktober
21. søndag i Treenighetstiden
TISTEDAL KIRKE KL. 11.00
Gudstjeneste ved sokneprest Kaja Burhol Austad og organist Wenche Tuman Johnsen.
IMMANUELS KIRKE KL. 11.00
Gudstjeneste sokneprest Margrete Kvalbein og organist Knut-Ronald Haugen.
S. ENNINGDALEN KIRKE KL. 11.00
Gudstjeneste ved kapellan Ole Jens Hovda og organist Pål-Espen Haugen.

Søndag 29. oktober
Bots- og Bønnedag
IMMANUELS KIRKE KL. 11.00
Gudstjeneste ved sokneprest Berit Øksnes og organist Jan Erik Norheim.
IDD KIRKE KL. 11.00
Gudstjeneste ved prest Leif Levinsen og organist Kalina Demitrova Kristiansen.
BERG KIRKE KL. 11.00
Gudstjeneste ved sokneprest Margrete Kvalbein og organist Wenche Tuman Johnsen.

Søndag 5. november
Allehelgensdag
BERG KIRKE KL. 11.00
Minnegudstjeneste ved prest Leif Levinsen og kantor Maria Haug.
IMMANUELS KIRKE KL. 11.00
Minnegudstjeneste sokneprest Margrete Kvalbein og organist Knut-Ronald Haugen.
S. ENNINGDALEN KIRKE KL. 11.00
Minnegudstjeneste ved sokneprest Sigvald L. Steilbu og organist Pål-Espen Haugen.
TISTEDAL KIRKE KL. 11.00
Minnegudstjeneste ved sokneprest Kaja B. Austad og organist Kalina Demitrova Kristiansen.

Søndag 12. november
24. søndag i Treenighetstiden
ROKKE KIRKE KL. 11.00
Misjonsgudstjeneste ved s.pr. Berit Øksnes og organist Pål-Espen Haugen.
IMMANUELS KIRKE KL. 11.00
Gudstjeneste ved prest Leif Levinsen og kantor Maria Haug.
IDD KIRKE KL. 11.00
Gudstjeneste ved kapellan Ole Jens Hovda og organist Kalina Demitrova Kristiansen.

Søndag 19. november
25.søndag i Treenighetstiden
BERG KIRKE KL. 11:00
Gudstjeneste ved s.pr. Margrete Kvalbein og organist Knut-Ronald Haugen.
ASAK KIRKE KL. 11.00
Lys Våken-gudstjeneste ved sokneprest Sigvald L. Steilbu og organist Kalina Demitrova Kristiansen.

Søndag 26. november
Domssøndag/Kristi Kongedag
ROKKE KIRKE KL. 11.00
Gudstjeneste ved sokneprest Berit Øksnes og organist Jan Erik Norheim.
IMMANUELS KIRKE KL. 11.00
Gudstjeneste ved sokneprest Margrete Kvalbein og kantor Maria Haug.
IDD KIRKE KL. 11.00
Gudstjeneste ved s.pr. Sigvald L. Steilbu og organist Knut-Ronald Haugen.

NYTT FRA ASAK MENIGHET

Neste års konfirmanter
Det er i høst 43 konfirmanter som har meldt seg til konfirmasjonsundervisning i Asak menighet. Undervisere i år er sokneprest Kaja Burhol Austad og kapellan Ole Jens Hovda. Konfirmantene ble presentert for menigheten i gudstjenesten 27. august, mens selve konfirmasjonene er som vanlig lagt til mai neste år.

50-årskonfirmanter
I 1972 var det ikke konfirmasjon i Asak kirke da en dette året flyttet konfirmasjonen fra høsten til våren etter. Konfirmasjonen ble gjennomført 27. mai 1973 med sokneprest Hieronymus Heyerdahl Erlandsen som forrettende prest. Vi vil markere begivenheten i forbindelse med gudstjenesten 15. oktober. Etter gudstjenesten blir det en utvidet kirkekaffe med mulighet for å mimre om konfirmasjonstiden. I alt 41 personer vil få egen invitasjon til gudstjenesten/ kirkekaffen, men det kunngjøres likevel her dersom noen av «gullkonfirmanter» ikke skulle få den med seg. Påmelding skjer til Aslaug Degnes på telefon 997 15 969.

Familiesang
Familiesang i kirkestua/kirken annenhver torsdag kl 17 videreføres. Som tidligere starter vi med en enkel middag etterfulgt av en sangstund, formingsaktivitet og en kort andakt. Ansvarlige er menighetspedagog Janne Tove Solerød Brække med Kjell Halvard og Bødil Flø, Aslaug Degnes og Åshild Bø som medhjelpere. Høstens samlinger er planlagt til 14. sep., 28. sep., 12. okt., 26. okt., 9. nov. og 23. nov. Familier som ønsker å delta, er hjertelig velkommen! Eventuelt kan en ta kontakt med Janne Tove på tlf. 453 30 312 for nærmere opplysninger.

Menighetskvelder
Også i høst blir det menighetskvelder én torsdag i måneden. Se info på denne siden. Også datoene for våren 2024 er klare; 18. januar, 15. februar, 21. mars, 18. april og 23. mai. Det ligger an til et variert og spennende program, så sett av datoene i kalenderen! Menighetskveldene holdes i kirkestua ved Asak kirke, begynner kl. 19.30 og avsluttes med et felles kveldsmåltid. Alle er hjertelige velkommen.

Kirkevalget 2023
10. og 11.september 2023 er det kommunevalg – og også kirkevalg som omtalt annet sted i avisen. På nominasjonskomiteens liste over kandidater til nytt menighetsråd i Asak står ti flotte kandidater. Det er mulig å gi inntil 3 av kandidatene en ekstrastemme. De åtte som får flest stemmer blir medlemmer av rådet, de to siste blir varamedlemmer. Vi oppfordrer alle kirkens medlemmer i Asak sokn å gi sin stemme og dermed vise at kirken er en viktig aktør i lokal-samfunnet! Dette kan du gjøre enten ved å forhåndsstemme eller ved å møte opp i valglokalene i Hjortsberghallen eller på Tistedal skole valgdagene. Godt valg!

Nye kirketjenere er allerede godt i gang

Dette året har menighetene fått en håndfull nye kirketjenere i gudstjenester og vielser. En hovedtanke er at de fast ansatte kirketjenerne skal få frigjort tid til andre oppgaver. Vi er glade for at disse har sagt ja til å bistå i den viktige oppgaven som kirketjenere. De er allerede i gang, og vi ønsker dem lykke til i fortsettelsen.

Bildet viser et knippe av de nye kirketjenerne, (ikke alle kunne være til stede da bildet ble tatt).

Et knippe av nye kirketjenervikarer. F.v.: Frode Haarby, Maria Lindberg, Jørn Snopestad, Tirill Sofie Skram og Synnøve Aldenhamn

Menighetskvelder i Asak kirkestue

Vi inviterer til menighetskvelder i Asak kirkestue, rett ved Asak kirke. Vi lytter til kveldens foredrag, synger, og spiser et enkelt kveldsmåltid sammen!

7. september kl. 19.30: Israelsmisjonen ved Rolf Gunnar Heitmann med årets Først-seminar over temaet: «Var Paulus kristen?»
19. oktober kl. 19.30: Temakveld om Kirkens SOS. Denne organisasjonen er kjent for sin døgnåpne telefon for mennesker som trenger noen å snakke med når livet oppleves som vanskelig.
16. november kl. 19.30: Tema: «Tro og vitenskap», ved Hans Herlof Grelland, prof. emeritus i kvantekjemi ved Universitetet i Agder. Han er også master i filosofi og har skrevet flere bøker innen dette feltet.

Den norske kirke i Halden

Post- og besøksadresse:

Os Allé 13, 1777 Halden

Ekspedisjonstid 10.00–14.00

tirsdag–fredag (mandag stengt)

Telefon 69 17 95 30

Kirkevergens kontor:

fellesraadet@kirkenshus.halden.no

Kirkeverge

Per Holger Andersen 90 09 66 13

Økonomi- og personalleder

Marianne Grinnbo 45 33 03 08

Administrasjonskonsulent

Liv-Inger Haga 45 33 03 07

Informasjonsmedarbeider

Kerstin Brandt 45 33 03 01

Seniorrådgiver

Jan-Ivar Andreassen 45 33 02 99

Menighetskontoret:

halden@kirkenshus.halden.no

Daglig leder

Martin Myhre-Nielsen

45 33 03 06

Sekretær

Camilla Hartviksen

45 33 03 02

Kirkelig undervisning/ trosopplæring:

Menighetspedagog

Iselin Andersen Gjøstøl

41 58 02 69

Menighetspedagog

Johannes W. Halvorsen

94 17 14 65

Menighetspedagog

Janne Tove Solerød Brække

45 33 03 12

Diakoner:

Anne-Kirsti Syverstad Ulseth

95 10 62 57

Marit Brenne 40 44 95 00

Kirketjenere:

Driftsleder Knut Skram

91 39 39 21

Anne Sætre 45 33 03 26

Ole Johannes Solberg 95 46 46 21

Bruno Andre Eriksen 45 33 03 28

Ole Petter Skram 48 48 08 26

Viola Lindhaugen 45 33 02 05

Inger Marie Bragvin 45 32 72 62

Kantorer/organister:

Maria H. Johansen 45 33 03 13

Marie Håkonsen 46 78 16 96

Knut Ronald Haugen 91 71 06 91

Pål-Espen Haugen 45 33 03 21

Asak kirke:

Sogneprest Kaja Burhol Austad

99 52 02 55

Berg kirke:

Sogneprest Margrete Kvalbein

99 57 72 87

Enningdalen/Prestebakke kirke:

Sogneprest Sigvald L. Steilbu

91 83 77 27

Idd kirke:

Sogneprest Sigvald L. Steilbu

91 83 77 27

Immanuel's kirke:

Sogneprest Jan B. Lystad

41 20 51 30

Rokke kirke:

Sogneprest Berit Øksnes

48 08 26 22

Tistedal kirke:

Sogneprest Kaja Burhol Austad

99 52 02 55

Kapellan i Asak, Enningdalen, Idd

og Tistedal menigheter:

Ole Jens Hovda 95 02 89 52

Dette har betydd noe for meg

Elisabeth Erlandsen, Tistedal (Tekst ved Kjell H. Flø)

Vi har snakket med Elisabeth Erlandsen, som mange i Tistedal kjenner:

– *Hva har du holdt på med i arbeidslivet?*

– Jeg har drevet familiebarnehage hjemme i Tistedal gjennom 18 år. Jeg liker meg godt sammen med barn. Sammen med barn blir det mye glede, humor og du får leke! Barn gir så mye!

– *Etter så mange år er vel de første barna blitt voksne?*

– Ja, de første barna i barnehagen er 30 år og det er fint å treffe igjen barna senere, når de er ungdommer og voksne.

– *Hvordan var det å drive en barnehage?*

– Vi var ute hver dag og i Tistedal var det mange

steder å besøke og mye å oppleve. Vi kunne leke i Va og i Oreidskogen. Vi fikk se hester på Store Bjørnstad og tok turen til biblioteket, der det var eventyrstund på onsdager. Barna lærer mye av å se og oppleve. Vi tok også toget til Fredrikstad og fikk se Gamlebyen.»

– *Markerte dere høytider sammen med barna?*

– Ja, gjennom lek og opplevelser fikk barna lære om det, særlig jul og påske. På Frelsesarmeen laget vi nissefest for barna med grøt og de framførte julebudskapet i roller som Josef, Maria, vise menn, engler og gjeter. De hadde med seg kosedyr, som små lam og leve seg inn i fortellingen. Så

kom foreldre og besteforeldre og fikk oppleve dette sammen med barna. Etter grøten dukket nissen opp og det var lek og moro for barna. Vi var også med på karneval ved påsketider i Frelsesarmeen i Tistedal, noen ganger sammen med andre barnehager.»

– *Var barna i Tistedal kirke?*

– Ja, og de satte pris på å pynte juletreet i kirken med hjerter og stjerner, som barna hadde laget selv. På julaften fikk hele familien komme og barna var stolte over å vise fram det de hadde laget som pynt på juletreet.

– *Hvilke holdninger og verdier ville du formidle til barna i barnehagen?»*

– Det er viktig være snill, øve

seg i å være sammen med andre og kunne behandle hverandre likt. Å kunne si unnskyld er viktig å lære og få oppleve trygghet er viktig for et barn. Barnehagen hadde også et fadderbarn på Sri Lanka gjennom SOS barnebyer. Vi samlet inn penger gjennom loddsalg ved Mattis-butikken, og slik fikk vi formidle verdien av å kunne dele og hjelpe i en verden som trenger det.

Vi forstår at barna har betydd mye for Elisabeth, og at det er mange barn i Tistedal som har fått med seg mange gode opplevelser og minner gjennom tiden i familiebarnehagen!

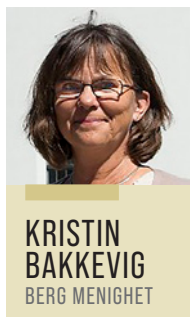
Lest siden sist

En dag skal rettferdigheten seire

(fra sang av Bjørn Eidsvåg – og fra Bibelens løfter!)

Jeg trodde aldri jeg skulle kunne lese Johannes Åpenbaring igjen – åpent, uten de ubehagelige minnene fra en ungdomstid på 70-tallet. Spektakulære framtidvisjoner og profetier var en del av det som preget forkynnelsen, og slett ikke alltid på en måte som skapte glede og håp! Men for oss som var unge, var det pirrende, og fikk oss til å kjenne at vi levde i en viktig epoke – eller DEN viktige epoken i verdenshistorien. Jeg synes fremdeles det er vanskelig når jeg ser at tema om «de siste tider» trekker folk, og fokus forflyttes fra virkelighetsnær forkynnelse, til teorier om framtida. For teorier forblir det alltid. Jesus var tydelig på det: Bare Gud vet og kjenner det som ligger foran.

Men nå leser jeg altså, sammen med noen andre, en bok om Johannes åpenbaring! Og den overasker og treffer – og skaper håp i en verden som på

KRISTIN
BAKKEVIG
BERG MENIGHET

mange måter er gått av skaffet. Forskjellen på denne lesinga og 70-tallets spekulative og skremmende, er allikevel avgjørende. Forfatteren av boka: «Johannes' openberring. Ein samtidvisjon», Hans Johan Sagrusten, er teolog og prest i Den norske kirke. På en nær og udramatisk måte – og med et vakkert språk! – får han boka til å åpne seg på en helt ny måte. Hør på dette: «Teoriane står i fare for å flytte fokuset vårt og gjera boka ufarleg. For viss vi trur at openberringa berre handlar om framtida, blir boka ufarleg. Da kan vi gløyme å gjere det ho seier: å leva rett i dag. Paradoksalt nok er det mogleg å bli ekspert på slike teoriar, men stå hjelpeløs i møte med vår eiga samtid. (...) Kva gjer vi i møte med dei store krisane i vår eiga tid? Det er nå det gjeld å gjera det gode.»

Så tar han oss med så vi oppdager parallellene mellom Bibelens og de første kristnes samtid og livssituasjon,

og vår samtid: «For 2000 år sidan handla syna om romerske keisarar. Dei mektige kronene deira var skremmende for menneska den gongen. Sidan har keisarar kome og gått. Men dei grunnleggjande vilkåra i verda er stadig dei same: Nye herskarar stig fram, med nye kroner. Hendene som misbruker makta har ulike namn. Men dei gjer stadig det same: Krigane rasar. Svolt og død tek enno livet av av menneska. Vondskapen stig fram i stadig nye skapnader. Ingen ting er nytt under sola.»

Når jeg har kontakt med ungdommer, ser jeg at fremdeles har det mystiske og mytiske draging på dem. At livet kan være skremmende – det vet de. At de trenger det som kan overgå redselen, det vet de også. De store filmene og litteraturen speiler dette: Avatarfilmene, Harry Potter-bøkene, er eksempel. En skremmende samtid og et (nesten) usannsynlig håp om redning – det har vi alltid trengt. Gjennom alle underlige, skremmende og vakre bilder i Johannes åpenbaring, er det nettopp håpet som holdes oppe – det er noe av det Sagrusten forsøker å få oss til å oppdage. «Mist ikke motet!» Det finnes en som er sterkere enn de kreftene som herjer verden. Mennesker på 200-tallet trengte det håpet,

og på 2000-tallet trenger vi det ikke mindre. Og håpet og motet er til for å gjøre det gode i dag!

«Pass dykk for fariseerane, sa Jesus. Fariseerane likte å kontrollere folk. Dei følgde med på om dei hadde den rette trua. Men Jesus åtvare mot å høyre på dei. Det same gjeld når vi les openberringa. Vi skal ikkje bry oss om dei åndelege kontrollørane. Dei vil gjerne sjekke om vi har det rette synet på hendingane i dei siste tidene. Men openberringa er ikkje skriven for sjølvsikre fariseerar. Ho er retta til slitne og motlause menneske. Dei vil ta til seg det boka seier.»

Jeg har ikke plass til mer her, men skulle gjerne sitert fra kapittelet: «Det vi ser». I det første århundre så Johannes ut over Middelhavet. Det gjør også vi: Vi ser smerte, vi ser røyk, vi ser båter med fortvilte mennesker. Samtidig kan vi velge å forbli innendørs og være «bibelturister» (Sagrustens betegnelse) – og synge «Midt i nattens mørke blinker...» mens vi overser nødsignalene som blinker i natten fra mennesker på flukt.

Sagrustens bok «Johannes' openberring. Ein samtidvisjon», er håpefull og utfordrende – og herved anbefalt!

(PS: Kjøp den hos Køhn, Norli – ikke på nettet!)

GRIMSRUD

– maskinentreprenør –

INDUSTRIOMRÅDER • BOLIGFELT • VA-ANLEGG • BYGG
UTOMHUSANLEGG • SAMFERDSEL • SPESIELLE ANLEGGSSARBEIDER

Tlf 69 21 64 20

www.leifgrimsrud.no

Bakkens Auto A/S

AUTORISERT VERKSTED

Periodisk kjøretøykontroll

Service, oppretting, lakking

Tlf. 69 19 61 80

Fax 69 19 61 09

Kleppervn. 1793 Tistedal

TLF. 69 21 32 00

Gerd Holm's Eff. AS

Bandagisten Hilde Fosdahl

Storgt. 10

ved Berg Sparebank

Tlf. 69 18 12 88

GODKJENT LEVERANDØR
AV HELSE- OG SYKEARTIKLER

Comfort

Rørleggeren i nærheten

E. JØRGENSEN A/S

TEKNIKKER OG RØRLEGGING

Tlf 69 17 86 14

www.f-jorgensen.no

**Kringla
Konditori**

Aremarkveien 2

vis å vis Rema 1000 Tistedal

69 19 14 63

Wave

BÅT-HOLM AS

Vi satser

på service

KIWI

minipris

BRØDLØS

Tlf 69 17 20 37

ELEKTRIKER
Tjenesten

Vi leverer alt fra stikkontakter

til store prosjekter som skoler,

borettslag og nybygg.

Tlf 69 17 71 00

www.elektrikertjenesten.no

EL-PROFFEN

LINDHAUGEN AS

MASKIN-

ENTREPRENØR

& ANLEGGSGARTNER

Tlf 69 18 76 00

www.lindhaugen.no